

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kulcsár István pártfogó ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Dávid, Stanka, Szikla Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe; ügyintéző: dr. Szikla Gergely ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének és megszűnésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. január 11-én kelt 18.G.40.404/2017/16-I. számú ítéletével kiegészített, és a 2017. (helyesen 2018.) február 5-én kelt 18.G.40.404/2017/17. számú végzésével kijavított 2018. január 11-én kelt 18.G.40.404/2017/16. számú ítélete ellen a felperes 18. és 20. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állam, míg a pártfogó ügyvéd díját a teljes egészében pervesztes felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az alperes jogelődjével (a továbbiakban: alperes) 2007. október ...-én megkötött fogyasztási kölcsön- és hitelkártya szerződés általános szerződési feltételeinek I... pontja, valamint a III... pontja tisztességtelen. Kérte annak megállapítását is, hogy a felek között a hitelkártya szerződés nem jött létre. Másodlagos kérelme a hitelkártya szerződés semmisségének megállapítására irányult.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 38.100 forint perköltséget. Megállapította, hogy dr. Kulcsár István pártfogó ügyvéd munkadíját az állam viseli.

Ítéletének indokolásában idézte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 522. § (1)-(2) bekezdéseit, és megállapította, hogy az alperes elsődleges ellenkérelme nem alapos, mert a felek között folyamatban volt, és jogerős fizetési meghagyással zárult eljárás nem minősül ugyanazon ténybeli alapból származó ugyanazon jog iránt indított eljárásnak, így a per megszüntetésének eljárási feltételei nem állnak fenn.

Idézte a Ptk. 205/A. §-át, a 209. § (1)-(2) bekezdéseit és a 209/A. § (2) bekezdését. Megállapította, hogy a támadott kikötések világosak. A I.... pontban írt feltétel nem biztosított lehetőséget arra, hogy a felperes a szerződési ajánlat elfogadása és a szerződés aláírása nélkül aktiválja a hitelkártyáját, és ezzel hatályba léptesse a szerződést. Erre a felperesnek csak érvényes szerződés alapján volt lehetősége, és egyoldalúan dönthetett a szerződés hatályba léptetéséről. A III....

pontban foglalt kikötés nem tekinthető a felperes számára hátrányos rendelkezésnek, a bankkártya postai küldeményként való megküldése semmilyen módon nem segíti elő annak aktiválását.

A szerződés létre nem jöttére vonatkozó kereseti kérelem tekintetében idézte a Ptk. 205. § (1)-(2) bekezdéseit, a 211. § (1) bekezdését, a 213. § (1) bekezdését, a 214. § (1) bekezdésének második fordulatát, a 217. § (1) bekezdését, a 218. § (1) bekezdését és a 228. § (1) bekezdését. Megállapította, hogy a kölcsön- és hitelkártya szerződés 3. pontjában aláírt nyilatkozat bankhitel szerződés megkötésére vonatkozó írásbeli ajánlatnak minősül, az 5. pontban az alperes képviselője azt aláírta, ezzel a felperes ajánlatát elfogadta. A hitelkártya szerződés 2007. október-én, az aláírás napján létrejött, majd az aktiválását követően a szerződés hatályba lépett. A szerződés írásban jött létre, és a bankkártya aktiválásáról és a szolgáltatás igénybevételéről a felperes maga dönthetett. A visszafizetés feltételeit az Ászf. I.3.2. és I.3.4. pontja, az ügyleti kamat, díjak, költségek és jutalékok összegére vonatkozó rendelkezéseket az Ászf. I.3.7. pontja szerint a mindenkor hatályos hirdetmény határozza meg, míg a számlafizetési díj megfizetéséről az Ászf. III.8. pontja rendelkezik. Az ügyleti kamatra irányadó szabályokat az Ászf. I.3.9. pontja, a kamat, díjak és költségek mértékéről, a visszafizetendő minimális összegről, a bankkártyával együtt megküldött hirdetmény rendelkezett. Az alperes a hitelkártya megküldésével egyidejűleg írásban tájékoztatta a felperest a hitelkeret összegéről. Mindezek alapján megállapította, hogy a hitelkártya szerződés a jogszabályban előírt alaki előírásoknak megfelelően írásban jött létre, és tartalmazza a lényeges szerződési feltételeket is.

Mindezekre tekintettel a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes annak megváltoztatásával a kereset teljesítését kérte.

A fellebbezés indokai szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, ezért jogszabálysértő. Állította, hogy a feltételek nem világosak, és ellentmondanak az Ászf. egyéb előírásainak. Az I.... pont egyértelműen hátrányos a felperesre nézve, a III.... pont pedig ellentétes az Ászf. I.5.2. pontjával. Ez utóbbit azzal indokolta, hogy úgy tette lehetővé a bankkártya aktiválását és használatát, hogy nem volt érvényes írásbeli szerződés.

A felperes alappal hivatkozott arra, hogy a III... pontja és az Ászf. I.5.2. pontja nincs összhangban egymással, hiszen az alperes a hitelkártyát is tartalmazó postai küldeményében foglalt tájékoztatásban a szerződés egyes feltételeit kiegészítő nyilatkozatot is tett, ugyanakkor a bankkártya megküldése tekinthető részéről olyan szerződéses jognyilatkozatnak, amely lehetőséget teremt a szerződés hatálybalépésének és a függőben lévő feltétel bekövetkezésének. Mindezekre tekintettel a nyilatkozat kötelmi hatályához szükséges lett volna a hitelkártya és a hozzáfűzött tájékoztatás ajánlott tértivevény útján történő postára adása.

Utalt arra is, hogy a I... pontból nem állapítható meg, melyiket tekinti érvényes szerződésnek az alperes. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 210. § (1)-(2) bekezdéseit, nem megfelelően állapította meg a szerződéskötés folyamatát, és nem megfelelően értelmezte az alperes bankkártyát megküldő levelét. A jogügylet jellemzői alapján nem lehetett a felperes nyilatkozatát ajánlattételnek tekinteni, egy banki termék esetében köztudomású tény, hogy a bank tesz ajánlatot az ügyfelének és nem az ügyfél a banknak. A Ptk. 522. § (2) bekezdése és a Hpt. 210. § (1) bekezdése alapján a hitelkártya szerződést írásba kell foglalni és a lényeges tartalmát rögzíteni. A felperes ezáltal fenntartotta azt a másodlagos kereseti kérelmét is, hogy a hitelkártya szerződés nem érvényes.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme elsődlegesen a per megszüntetésére, másodlagosan az ítélet helybenhagyására irányult.

Továbbra is állította, hogy a per megszüntetésének van helye a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 229. § (1) bekezdésére tekintettel a 130. § (1) bekezdés d)

pontja alapján.

Fenntartotta az elsőfokú eljárásban előterjesztett érdemi védekezését is. Idézte a Ptk. 228. § (1) bekezdését azzal, hogy a kikötés a felperes jogait semmiképpen nem érinti hátrányosan, mert nem volt kötelezettsége a hitelkártya aktiválása. A szerződés hatálybalépéséhez a felperes magatartására volt szükség. Ez utóbbira hivatkozott a III... pontnál is. A felperes a kártyával egyidejűleg kapta meg az értesítő levelet, és minden hónapban átvette a hitelkártya kivonatokat.

Vitatta, hogy a szerződés létre nem jött és érvénytelensége tekintetében a Pp. 123. § szerint a megállapítási kereset feltételei fennállnak. Előadta, hogy a hitelkártya szerződés létrejött, az általa tájékoztató levélként definiált irat pedig az alperes elfogadó nyilatkozata volt. A szerződés egyes elemeinek egyoldalú meghatározása nem a szerződés létrejöttét, hanem a tisztességtelenségét érintheti, az pedig, hogy az alperes egyoldalúan határozta meg a hitelkeret összegét, a 93/13/EGK Irányelv szerint nem minősül tisztességtelennek. A szerződés egyes elemeinek meghatározása történhet hitelbírálat eredményeként. A felfüggesztő feltétel a bankkártya aktiválása, vagyis a hitelkártya szerződés a bankkártya aktiválásával lép hatályba. Több eseti döntésre is hivatkozott, és kiemelte, hogy a XXV. számú Polgári Elvi Döntés értelmében nem szükséges, hogy ugyanaz az okirat tartalmazza valamennyi fél szerződéses nyilatkozatot, mert elég, ha mindegyik szerződő fél nyilatkozata külön okiratba van foglalva.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint a felperes fellebbezésével nem érintett jogerős rendelkezése, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét teljes egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és abból megfelelő jogi következtetéssel helytálló érdemi döntést hozott, amelynek indokaival a másodfokú bíróság nagyobb részben egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének indokait a felperes fellebbezése folytán csupán az alábbiakkal egészíti ki.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által érvényesített jog nem azonos az alperes korábbi jogérvényesítésével, ezért a Pp. 229. §-ára figyelemmel a 130. § (1) bekezdés d) pontja a jelen perben nem alkalmazható.

A szerződés tisztességtelenségének megállapítása iránti jog a Pp. 209. § (1) bekezdéséből következik, ezért azt a felperes a Pp. 123. §-ban foglalt feltételektől függetlenül külön perben érvényesítheti, ezért a megállapítási kereset Pp. 123. §-a szerinti feltételeit ennél a kérelemnél nem kell vizsgálni.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által megjelölt szerződési feltételek a Ptk. 209. § alkalmazásával nem minősülnek tisztességtelennek. A szerződés hatálybalépéséről rendelkező I.1.1. pontban foglalt kikötés a felperesre semmilyen hátrányos rendelkezést nem tartalmaz. Helytállóan mutatott rá, hogy a felperes érvelésével szemben kifejezetten a felperest illeti meg az a jogosultság, hogy mérlegelje a szerződés hatályba lépésének lehetőségeit, és ennek megfelelően döntsön a kártya aktiválásáról. A III.2.2. pontban írt rendelkezés egyrészt ehhez a felperesre nem hátrányos választási lehetőséghez kapcsolódik, az alperes részére egyoldalú előnyt nem állapít meg, mert kizárólag a felperes egyoldalú döntésén múlik, hogy az érvényes szerződés hatálybalépéséhez szükséges intézkedéseket megteszi-e. Ha a fogyasztó a jognyilatkozatot hatályosnak tekinti, és a kártya aktiválása mellett dönt, a kézbesítésnek a szerződésben írt módja a fogyasztó számára semmilyen hátrányos következményekkel nem jár. Ellenkező esetben pedig a

kézbесítés módjának a felek kötelmi jogviszonyát alakító hatálya nincs.

A Pp. 239/A. §-a a szerződő feleknek felhatalmazást biztosít a megállapítási kereset előterjesztésére, ezért a felperes a szerződés érvénytelenségének megállapítását jogmegóvási szükségletének igazolása hiányában is kérhette. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a szerződés a felperes által előadott okokból nem érvénytelen, annak 2007. október 17-ei aláírásával írásban létrejött, amelynek részletes szabályait a szerződés részét képező általános szerződési feltételek tartalmazzák. A másodfokú bíróság ennek a keresetrésznek az elbírálásánál maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének indokaival.

Az alperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy a felperes a Pp. 123. §-a értelmében megállapítási keresetet csak abban az esetben terjeszthet elő, ha az alperessel szembeni jogainak megóvásához ez szükséges. Ha külön jogszabály a kért megállapítás iránti kereset indítására nem biztosít felhatalmazást, a jogérvényesítés feltétele a jogmegóvás szükségességének alátámasztása. Ebből következik, hogy ilyen jogszabályi felhatalmazás hiányában a szerződés létre nem jöttének megállapítása iránti kereset akkor indítható, ha annak a Pp. 123. §-ban írt feltételei fennállnak. Nem vitás, hogy a hitelkártya szerződés alapján a felperest jogerős fizetési meghagyás kötelezi az alperessel szemben, amelyhez a Pp. 229. § (1) bekezdése szerint anyagi jogerő fűződik, ezért a felperes az alperessel szemben a jogait kizárólag akkor tudta volna megvédeni, ha a szerződéssel kapcsolatos kifogásait ebben az eljárásban a Pp. szabályainak megfelelően előadja és védekezéséént érvényesíti. Figyelemmel arra, hogy a felperes a kért megállapítással a vagyoni jogait megóvni nem tudja, a jogmegóvás szükségességének hiányában a megállapítási kereset Pp. 123. §-ában írt feltételei sem állnak fenn. Mindezek miatt a felperest nem illeti meg a jog az alperessel szemben, hogy a szerződés létre nem jöttének megállapítását követelje, ezért ezt a kereseti részt a megállapítási kereset feltételeinek hiányában kellett elutasítani.

A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a Pp. 253. § (4) bekezdése szerint visszautalva annak részben helyes indokaira – a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése értelmében köteles az alperes ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú perköltségét megfizetni, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján állapította meg. A felperes pártfogó ügyvédjének munkadíjáról szóló rendelkezés a Pp. 87. § (3) bekezdésén alapul. A felperes személyes költségmentessége folytán a fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2018. október 3.

. Koday Zsuzsanna
a tanács elnöke

. Bleier Judit . Pusztai Anita
előadó bíró

bíró